

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, 2018 BIRŽELIO – JUNE 19, 2018 • Vol. CIX NR. 73

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-18-2018

Baltų konferencija Stanfordo universitete

Stanford universitetas.

Rimo Černiaus nuotr.

RIMAS ČERNIUS

Malonus sutapimas. Lietuva, Latvija ir Estija šiemet švenčia Nepriklausomybės aktų paskelbimo šimtmetį, o Baltiškų studijų puoselėjimo draugija (Association for the Advancement of Baltic Studies, arba AABS) – gyvavimo penkiasdešimtmetį.

AABS kas antrus metus ruošia akademinę konferenciją. Buvo galima tikėtis, kad šiais metais AABS konferencija bus ypatinga, ir kad draugija stengsis konferencijos metu paminėti šią dvigubą sukaktį.

Konferencija birželio 1–3 d. vyko gražiame Stanfordo universitete, Kalifornijoje. Pagrindines universiteto alėjas

juosia didžiulės palmės. Palei takelius žydi ir kvepia Kalifornijos gamtai būdingos gėlės.

Į konferenciją buvo atvykęs gausus būrys mokslininkų iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos, kurie prisijungė prie išeivijos ir kitataučių mokslininkų.

R. Kubiliūtės nuotr.

Stanfordo universitete pasirodė lietuvių, latvių, estų mokslininkai. Universiteto alėjose, paskaitų salėse ir koridoriuose girdėjosi ten retai girdimos šių trijų Baltijos valstybių kalbos.

– 6 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Prisikėlimo parapijos Kanadoje
65-oji sukaktis – 4 psl.

Jubiliejiniai dr. Juozo Kazicko ir
Kazickų šeimos fondo metai – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lituanistinių mokyklų vaisiai dažnai būna saldūs

LAIMA APANAVIČIENĖ

Šiemet jau 17-ą kartą JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Švietimo taryba rinko „Gintarinio obuoliuko“ laimėtoją. Nuo 2001 metų šis apdovanojimas kasmet skiriamas ypatingu entuziazmu, veiksmingumu, novatoriškumu pasižymėjusiam JAV lituanistinių mokyklų mokytojui. Šių premijų mecenatas – Lietuvių Fondas (LF). Šiemet „Gintarinis obuoliukas“ įteiktas Čikagos lituanistinės mokyklos (ČLM) mokytojai **Danutė Petraitienė**. Tą progą pakalbinome jau 10 metų šioje mokykloje dirbančią mokytoją.

Kaip reagavote sužinojusi apie Jums paskirtą JAV LB Švietimo tarybos apdovanojimą „Gintarinis obuoliukas“?

Lituanistinėse mokyklose dirba daug kūrybingų, pasiaukojančių mokytojų. Jų nuoširdus indėlis į augančias lietuvaičių kartas išeivijoje – neįkainojamas turtas. Malonu, kad mano darbas bei pastangos buvo pastebėtos bei įvertintos aplinkinių.

Šis apdovanojimas – man ypatingas, nes tai ne tik darbo rezultatų įvertinimas, bet kartu ir įpareigojimas nenuleisti rankų ir toliau dirbti ieškant naujų idėjų, prasmingumo, kūrybiškumo savo veikloje.

Ar aplinkiniai džiaugėsi Jūsų sėkme, o gal atsirado pavyduolių?

Sulaukiau daug sveikinimų iš kolegų, tėvelių, mokinių. Mieliausia sveikinimo žodžius buvo gauti iš savo mokinukų. Buvau nuoširdžiai sujaudinta, kai įteikęs apdovanojimą, visi susirinkusieji salėje atsistojo plojo. Kalbėdama net pajuokavau, jog jaučiuosi kaip per „Oskarų“ šventę.

Apie pavydą nekalbėsiu. Geriau savo veiklą paskirti svarbesniems bei prasmingesniems darbams. Dirbdama stengiuosi kiekvieną mokinį vertinti kaip asmenybę ir pirmiausia išvelgti jame teigiamus jo bruožus. Tuo vadovaudamasi jį galiu pagirti, paskatinti, padrąsinti.

– 5 psl.

Danutė Petraitienė – „Gintarinio obuoliuko“ laimėtoja.

Jei jūs teisiatė žmones, jums nėra laiko mylėti juos – Motina Teresė.

Lituanistinių mokyklų vaisiai dažnai būna saldūs

Atkelta iš 1 psl.

Kas paskatino pasirinkti mokytojos profesiją?

Siekdama mokslo žinių sutikau mokytojų, kurie žavėjo gebėjimu ugdyti bei skleidžiama vidine šviesa. Buvo įdomu tokių mokytojų pamokose. Pasirinkti mokytojos profesiją paskatino iš širdies dirbančių mokytojų pavyzdys. Norisi paminėti, jog kiekvienai profesijai reikia ir pašaukimo, o mokytojo – dar ir pasiūlymo bei meilės vaikams.

Kur įgijote mokytojos specialybę? Kokia jūsų pedagoginė patirtis?

Esu baigusi Vilniaus pedagoginį universitetą. Lietuvoje dirbau matematikos mokytoja. Atvykusi į Ameriką, norėjau tęsti pedagogės darbą, deja, keletus metus negalėjau to daryti.

Ar nesigailite dėl profesijos pasirinkimo?

Tikrai nesigailiu. Pedagogo darbui reikalinga širdies kalba. Prisipažinsiu – mokydama vaikus viską darau nuoširdžiai. Vaikai tai jaučia, todėl labai dažnai gaunu grįžtamąjį atsaką – vaikų pasitikėjimą.

Pamenu, ilgokai kalbinome Jus ateiti dirbti į Čikagos lituanistinę mokyklą. Kodėl pagaliau sutikote?

Atvykus į šią šalį, o dar su mažais vaikais, pradžia daugeliui nėra lengva. Kad išsivirtintum ir užsidirbtum pragyvenimui, tenka imtis įvairiausių darbų.

Mūsų šeimai taip pat reikėjo „pasukti galvas“ ne tik kaip dirbti, bet ir kaip pasidalinti vaikučių priežiūra: vyras dirbo dieną, o aš į darbą skubėdavau naktimis. Po naktinės pamainos darbo neturėjau galimybės dirbti lituanistinėje mokykloje. Kai sūnus paūgėjo ir pradėjo lankyti lituanistinę mokyklą, supratau, kad ir man metas grįžti prie savo mėgstamo darbo.

Kokių savybių reikia geram mokytojui?

Mokytojui svarbu nuoširdžiai tikėti tuo, ką jis daro. Vaikai turi jausti, jog mokytojas dirba nuoširdžiai. Tai pajutę, vaikai noriai įsijungia į siūlomą veiklą, labiau pasitiki bei tiki, kad jie bus pastebėti ir įvertinti. Jiems pateikiama medžiaga turi būti ne tik naudinga, bet ir įdomi. Tai vaikams padeda įsisavinti žinias. Geras mokytojas tas, kuris nebijo ieškoti naujų idėjų, netradicinių mokymo būdų ir tiki vaikų galimybėmis. O mokėjimas prie kiekvieno mokinio prieiti individualiai skatiną didesnę mokinio susidomėjimą mokomu dalyku ir tuo pačiu duoda puikius rezultatus.

Dažnai tenka išgirsti, kad lietuvių kalba, gyvenant užsienyje, nereikalinga. Ne paslaptis, kad daugelis išeivijos lietuvių net neveda savo atžalų į lituanistines mokyklas. Kokia Jūsų nuomonė šiuo klausimu?

Suprantu tėvelius, kurie yra labai užsiėmę. Daugeliui nėra lengva surasti laiko, dar labiau kantrybės lietuvių kalbos mokymui. Bet jei tėvai turi pareigos jausmą ir begalinį norą perduoti savo vaikams tai, ką yra gavę iš tėvų, tada atsiranda ir laiko šiam svarbiu tikslui. Kantriai dirbant metai iš metų ne tik tėvus, bet ir pačius vaikus džiugina pasiekti rezultatai. Man pačiai buvo malonu ir labai svarbu iš dukros išgirsti padėkos žodžius už tai, jog mokiau ją lietuvių kalbos bei skatiniau nepamiršti lietuvių kultūros. Mūsų lietuviškumo indėlis vaikams – mūsų visų ateitis. Todėl paragindčiau kuo daugiau tėvelių padėti savo vaikučiams nepamiršti, kokia kalba kalbėjo jų tėveliai, proseneliai.

Lietuviškos mokyklos kaip lietuviški beržai, kur skatinama lietuviškumą, o ją lankantys vaikai – kaip sula, tekanti iš jų. Sula gardi ir saldi. Vadinasi, ir lietuviškų mokyklų vaisiai labai dažnai saldūs.

Kokia, Jūsų nuomone, turėtų būti lituanistinė mokykla, kad kiekvienas vaikas joje jaustųsi puikiai?

– Vaikai turi jausti, kad mokykla visą dėmesį skiria jiems, kad viskas daroma dėl jų. Svarbu, jog vaikai būtų pastebėti ir jaustųsi įvertinti. Kad jiems pateikiama medžiaga, kaip ir minėjau anksčiau, būtų ne tik naudinga, bet ir įdomi. Turėtų būti atsižvelgiama į vaikų poreikius bei mokėjimo galimybes. Paskatinamasis bei pagiriamasis žodis vaikams labai svarbus.

Kokių didžiausių sunkumų patyrėte dirbdama lituanistinėje mokykloje?

Mokytoja Danutė Petraitienė (2-oje eilėje ketvirta iš kairės) su savo auklėtiniais „Lietuviško žodžio“ šventėje.

Sunkiausia buvo pirmaisiais metais. Turėjau persikvalifikuoti. Įgytos patirties mokant matematiką čia mažai reikėjo. Žinoma, pravertė turimos pedagoginės ir psichologinės žinios bendraujant su vaikais. Daug laiko teko praleisti ieškant įdomesnės ir vertingos medžiagos, kuria galėčiau naudotis pamokose.

Ką laikote pačiu didžiausiu savo laimėjimu?

– Didžiausiu laimėjimu laikau, kai atrandu kelią į vaikų širdis. Žodžiais neapsakomas jausmas, kai eidama tuo keliu juos įtikinu, kad jie turi mylėti Lietuvą, kad privalo mokėti tėvų ir senelių gimtąją kalbą, kad jiems reikia kuo daugiau sužinoti apie Lietuvos kraštą, šios šalies žmones, istoriją, papročius, kultūrą.

Esate ne tik mokytoja, bet ir vadovėlių lituanistinei mokyklai autorė. Kas paskatino Jus rašyti vadovėlius?

– Vadovėliai atsirado Čikagos lituanistinės mokyklos bibliotekininkės Dovilės Ruscitti dėka. Ketvirtokai tėvynės pažinimo pamokose mokėsi apie Lietuvos gamtą iš labai senų, nespaltotų vadovėlių. Pradėjusi dirbti, ėmiausi ieškoti įdomesnių, daugiau atitinkančių šį laikmetį žinių. Ieškodama informacijos, dažnai lankiausi mokyklos bibliotekoje. Bibliotekininkė Dovilė su malonumu man padėdavo,

Mokytoją su gražiu apdovanojimu pasveikino dabartiniai ir buvę jos auklėtiniai. Asmeninio albumo nuotraukos

surasdavau krūvas jos atrinktų knygų. Perskaičius daugybę knygų, atsirinkau tinkančią medžiagą, kuri mano mokiniams buvo įdomi ir naudinga. Dovilė Ruscitti, pamačiusi mano sukauptą medžiagą ir paruoštas užduotis, pradėjo skatinti rašyti vadovėlį. Ilgai nediršau to daryti, bet kai paskatino mokyklos administracija, o vadovėlius sutiko redaguoti direktorės pavaduotoja Loreta Timukienė, ryžausi tam darbui. Labai malonu, kad tie, į kuriuos kreipiausi pagalbos, visi su malonumu sutiko padėti. Ačiū, kad sutiko kaupti Ina Stankevičienė. Nuoširdžiai prie mūsų prisijungė dailininkė Rita Gustienė ir jos vadovaujamos dailės studijos „Vaivorykštė“ vaikai. Be galo esu dėkinga gamtos fotografams iš Lietuvos: Julijui Morčūnui, Renatui Jakaičiui, Kastyčiui Vainauskui, kurie sutiko padovanoti menišką nuotrauką, labai papuošusias mūsų vadovėlius.

Dėkoju ir savo šeimai: vyrui Kęstučiui už patarimus ir kai kurias nuotraukas, dukrai Kamilei, kuri daug pagelbėjo kompiuterinėmis žiniomis ruošiant pratybų sąsiuvinius, sūnui Martinui, atlikusiam mano visas paruoštas pratybų užduotis. Jo dėka galėjau įsitikinti, ar pratybos atitinka mokinių žinių lygį.

Džiaugiuosi, kad vadovėlius ne tik aš pati naudoju savo pamokose, bet iš jų kasmet mokosi daugiau nei šimtas kitų JAV lituanistinių mokyklų mokinių.

Mokote ketvirtokus. Vėliau jie pereina į aukštesnes klases. Ar malonu matyti savo buvusius mokinius pasikeitusius?

Be galo malonu sutikti savo buvusius mokinius. Įdomu, kai susitinki ūgtelėjusias ir išgražėjusias buusias auklėtines, o vaikus aukštesnius už save. Džiaugiuosi, kad jie toliau lanko lietuvišką mokyklą, dalyvauja lietuviškoje veikloje. Jie auga ir bręsta nepaleisdami iš rankų lietuviškumo. Tai džiugina.

Kokį linksmiausią įvykį prisimenate Čikagos lituanistinėje mokykloje?

Kadangi mokau tik ketvirtokus, tai su vaikais bendrauju tik vienerius mokslo metus. Susidraugavus su vaikais būna labai gailla ir liūdna išsiskirti. Vienais metais turėjau labai puikius, stropius ir nuoširdžius vaikus, nesinorėjo, kad mokslo metai baigtųsi. Mokslo metų pabaigoje pajuokavau vaikams, kad aš jiems skirsiu sudėtingą testą, jog jie neišlaikytų jo ir dar liktų vienerius metus ketvirtoje klasėje. Visi klasės vaikai sutiko, neprieštaravo nei vienas. Žinoma, to nepadariau, bet dažnai prisimenu šį vaikų nuoširdų pritarimą, kuris paglostė širdį.

O kaip mėgstate leisti laisvalaikį? Kokių turite pomėgių?

Laisvalaikį stengiuosi praleisti kartu su šeima. Smagiai leidžiame laiką gamtoje, gražiuose parkuose. Mėgstame ke-

liauti. Amerika – didelė šalis, kurioje yra daug lankomų vietų, daug galima pamatyti, pasigrožėti, daug sužinoti.

Ką galėtumėte patarti dabartiniams mokiniams ir mokytojams?

Mokiniams norėčiau palinkėti turėti svajonių ir niekada nenuleisti rankų jų siekiant bei jas įgyvendinant. O svarbiausia, kad jie nepamirštų savo tėvų, senelių gimtosios kalbos, papročių, tradicijų. Mokytojams patarčiau būti vaikams draugu bei patarėju, skatinančiu siekti savo tikslų, žinių bei išlikti nuoširdžiais.

Dėkoju už pokalbį ir linkiu kūrybinės sėkmės auklėjant jaunąją kartą.